

Saksframlegg

Arkivnr. K00	Saksnr. 2014/3965-3	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for næring, plan og miljø		

Saksbehandler: Aril Røttum

Høring - faggrupperapport - "Forenkling av utmarksforvaltningen"

Dokumenter i saken:

- 1 I Høring - faggrupperapport - "Forenkling av utmarksforvaltningen" Kommunal- og moderniseringsdepartement
- 2 I Fremtidig kommunestruktur - rapport angående forenkling av utmarksforvaltningen Sør-Trøndelag/Hedmark fjellstyresamband
- 3 S Høring - faggrupperapport - "Forenkling av utmarksforvaltningen"

Saksopplysninger

Høring – faggrupperapport «Forenkling av utmarksforvaltningen».

En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, (KMD) i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt en rapport som innehar forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen i landet.

Faggruppen ble bedt om å ta utgangspunkt i regjeringserklæringen fra Sundvolla, punkt 8 «Levende lokaldemokrati». Forslagene fra faggruppen skulle legge til grunn at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Forslagene er samlet i kapittel 6 i rapporten.

Departementene vil ta stilling til forslagene og gjøre prioritering av hvilke tiltak det skal tas fatt på etter at høringen er gjennomført. Det er bedt om synspunkter på de forslåtte tiltakene, og **høringsfristen er satt til 27. feb 2015.**

Det er spesielt bedt om synspunkter på:

- Vil de foreslåtte tiltakene bidra til forenkling i utmarksforvaltningen?
- Er det andre tiltak som er viktige å få belyst og gjennomført?

Faktiske opplysninger, her har vi tatt inn sammendraget fra rapporten

Rapporten er utarbeidet av en faggruppe med mandat til å foreslå tiltak slik at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling, og at kommunene får større ansvar og myndighet i utmarksforvaltningen.

Faggruppen mener at utmarksforvaltningen er kompleks og til dels utilgjengelig for brukerne.

Utmarksforvaltningen fremstår som sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig.

- Det er en rekke særorganer i utmarksforvaltningen i tillegg til kommuner. Fylkeskommuner og fylkesmenn.
- Den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert.
- Det er uklar fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer.
- Det er uklare, og ofte lite forenlige mål på nasjonalt nivå.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Kommunene bør tillegges flest mulig oppgaver. De må tilstrekkelig kapasitet. Relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunen må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- Relevante oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak. Det foreslås følgende:

- Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT – løsning for brukerhenvendelser.
- Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

En del tiltak har en mer overordnet karakter:

- Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig.
- Det bør utvikles mer kunnskap om naturressurser.
- Det bør igangsettes et lovarbeid for å revidere forvaltningen i statsallmenninger.
- Det bør nedsettes et lovutvalg for utmarka.

I tillegg har gruppen foreslått igangsetting av kompetanseutviklingstiltak for kommunene og avklaring av eiendomsforhold i utskiftede bo.

Faggruppen mener at tiltakene samlet vil gi både vesentlig forenkling for brukerne og et større kommunalt handlingsrom for å utvikle en helhetlig utmarksforvaltning.

Vurdering

Faggruppens mandat er å foreslå tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. Det er grunnleggende at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet i spørsmål knyttet til utmarksforvaltning. Arbeidet skal likevel avgrenses mot arbeidet med kommunereformen og arbeidsdelingen mellom forvaltningsnivåer.

Kommunen har i det videre arbeid med høringen vurdert forslagene under kapittel 6.

Kommunens kommentarer til de ulike forslagene er skrevet i kursiv.

6.1 Større ansvar og myndighet til kommunene.

Kommunen har mange oppgaver utmarksforvaltningen bl.a gjennom PBL, vilt og fisk. Faggruppen mener at flere oppgaver bør legges til kommunene. Dette gjelder:

- Ansvar for forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunens grenser.

Kommentar: Kommunen har allerede behandlet dette i annen høringssak. (gjelder naturreservat) I utgangspunktet ønsker kommunen å forvalte landskapsvernområdene selv (LVO). Dette fordi det er i LVO det foregår mest landbruksmessig næringsvirksomhet som kommunene vil ha hånd om selv. Kommunene forvalter mange ordninger her som verneområdeforvaltningen ikke håndterer. Det kan bli enklere for brukerne om all virksomheten i LVO ligger under kommunal forvaltning. Det kan fortsatt være felles forvaltning av nasjonalparken da dennes grenser går over flere kommuner og 2 fylker.

- Vernemyndigheten bør vedta et delegasjonsreglement for alle unntaks- og dispensasjonsbestemmelser i verneforskrift. Her bør det være mulighet for delegasjon til kommunene.

Kommentar: Kommunen er positiv til å behandle saker etter delegasjon fra nasjonalparkstyret for saker i nasjonalparken.

- Hensynet til naturbasert næringsutvikling bør i større grad integreres innen forvaltning av utmark.

Kommentar: Enig.

Kommunene bør være førstelinjetjeneste for alle brukerhenvendelser innen forvaltning av utmark.

Kommentar: Enig

Fylkeskommunens oppgaver med bestandsforvaltning etter innlandsfiskeloven og jaktbare arter etter viltloven bør overføres til kommunen. Dersom oppgavene på kort sikt ikke kan overføres til kommunene, tilbakeføres oppgavene til fylkesmannen til betingelsene for kommunal forvaltning er tilstede.

Kommentar: Bestandsforvaltningen bør ikke flyttes til kommunene. Selve forvaltningen av viltet lokalt har kommunene allerede hånd om, men når en snakker om bestandsforvaltning, har nyere forskning vist at kommunene og i enkelte tilfeller fylkene blir for små til å kunne drive forvaltning av bestander. Eksempelvis er den hjorten vi forvalter i Midtre-Gauldal Kommune streifende gjennom året og beitesesongene gjennom flere kommuner og i enkelte tilfeller gjennom 2 fylker.

Det samme gjelder villreinstammen i Forollhogna. Hvis hver enkelt kommune skal drive bestandsforvaltning her innenfor sin kommune, vil dette bli uoversiktlig og lite helhetlig.

Villreinstammen forvaltes på tvers av kommunegrensene og fylkesgrensene på en utmerket måte av villreinutvalget. Dette utvalget består av rettighetshavere valgt på årsmøtet i Forollhogna villreinområde. Det har i de siste årene blitt oppfordret til samarbeid over fylkesgrensene for å kunne forvalte bele bestander. Det bør derfor være et organ som holder et overblikk over det store bildet. Kommunene vil i dette tilfellet, selv etter en evt kommunereform være for små til det.

Kommunene kan fastsette bestemmelser i randsonen til verneområder for å forhindre vesentlig forringelse av verneverdier i verneområdene.

Kommentar: Dette må det være opp til kommunene selv å bestemme.

6.2 Førstelinjeansvar for kommunene.

Med bakgrunn i å gjøre utmarksforvaltningen mest mulig brukervennlig, forslås det at kommunene skal være førstelinje for alle brukerhenvendelser som gjelder forvaltning av utmark. Dette innebærer at kommunene blir bindeleddet mellom brukere og andre deler av forvaltningen.

Kommentar: Dette oppfattes riktig i mange sammenhenger hvor saker er avhengig av uttalelser og vedtak fra flere instanser/nivåer som kommunene også må forholde seg til. Dette er også tilfelle i andre sakskomplekser, for eksempel i saksbehandling etter plan- og bygningsloven der uttalelser må innhentes fra andre, og nydyrkingssaker der det innhentes uttalelser fra andre som fylkeskommunen, sameting og fylkesmannen etter behov. Brukerne kjenner mange av saksbehandlerne i kommunene og har ellers lettere for å ta kontakt med kommunen enn for eksempel fylkesmannen i ulike saksammenhenger.

Dette vil innebære at kommunen mottar alle søknader og formidler vedtak, mottar klager og formidler klager til rett instans. Og kommunene gis veiledningsansvar.

Førstelinjeansvaret for kommunene vil således gi brukerne en dør inn og en dør ut av forvaltningsapparatet. Dette er vi enige i.

6.3 Kapasitet og kompetanse i kommunene

Kommunene bør ha generell kompetanse innen utmarksforvaltning, herunder i miljø- og landbruksspørsmål. Fylkesmannen bør ha nødvendig supplerende spisskompetanse, slik at kommunene kan benytte seg av denne etter behov.

Det bør derfor organiseres et systematisk opplæringstilbud for kommunene. Det bør videre utvikles en særskilt veileder for kommunenes arbeid.

Kommentar: Kommunene har bred kompetanse fra ulik saksbehandling i mange sammenhenger også med tanke på utmarksforvaltning. Det kan likevel være fornuftig å etablere et systematisk opplæringstilbud. Dette kan være nettbasert for å bli mest mulig effektivt. Det er ikke nødvendig med store kostbare samlinger. Kommunen kan ikke se at det må være tilstrekkelig distanse til brukerinteressene. Vi tenker da på de som har bruksrettigheter i statsallmenningene. Kommunene må ikke bli større for å ivareta habiliteten og rettsikkerhet innenfor spørsmål om disse brukerinteressene. Noen ganger oppleves det at avstanden blir for stor. Kommunen mener at det er meget viktig med deltagelse fra brukerne for å ivareta disse brukerinteressene på en god og forsvarlig måte.

6.4 Utmarksstyrer

Enkelte ressurser i utmarksområdene befinner seg i store sammenhengende naturområder, og må forvaltes på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Dette gjelder verneområder og villreinnemder mfl.

Faggruppen mener at slike ressurser bør forvaltes av ett organ på nivå over enkeltkommuner.

Det forslås i hovedsak følgende:

Verneområdestyrene erstattes av utmarksstyret som ivaretar sakene innenfor verneområdet og villreinområdet.

Utmarksstyrene bør ha en strategisk rolle med avklarte oppgaver og kunne delegerer myndighet til sekretariatet og kommunene, og skal lage nødv. forvaltningsplaner.

Utmarksstyret bør ha tydeligere ansvar for forvaltningsoppsynet.

Utmarksstyret bør være bredt sammensatt, men ikke nødvendigvis slik at alle kommunene blir representert til en hver tid, og være oppnevnt av miljødirektoratet etter forslag fra kommunene. Sekretariatet legges til fylkesmannen. Faggruppen mener at det vil være store fordeler forbundet med å samle ansvar og myndighet for forvaltningen av større områder i et regionalt organ.

Kommentar: I hovedsak ser det ut som om dette dreier seg om nasjonalparkstyret og villreinnemda for vårt vedkommende. Dagens ordning med nasjonalparkstyre er relativt ny, og villreinnemdene er nylig blitt omorganisert. Villreinnemdas oppgaver er knyttet til villreinstammen i Forollhogna, og er vel for det meste begrenset til dette. Vi kan ikke se den helt store effekten av å endre på denne organiseringen. Endring av dette vil kanskje i praksis si at villreinnemdas oppgaver legges under nasjonalparkstyret og så gir vi dem navnet utmarksstyre for Forollhogna. Det kan hende at utmarksstyret får ansvaret for den regionale planen for villreinen gjennom denne omorganiseringen. Kommunen har ingen kommentar til dette. Det er villreinutvalget for Forollhogna villreinområde som har den daglige forvaltningen av villreinstammen i Forollhogna. Dette utvalget velges på årsmøte blant rettighetshavere. Det forutsettes at dette ikke endres gjennom denne forenklingen.

6.5 IKT – løsninger for utmarksforvaltning

Lett tilgjengelig kunnskap og elektroniske søknadsprosedyrer er en viktig forutsetning for at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling av utmarksforvaltningen.

Det foreslås at det bør opprettes et felles elektronisk søknadssystem for tillatelser og dispensasjoner, og det bør etableres en felles nasjonal portal for utmarksforvaltning med søknads- og klageskjemaer mm. Det bør opprettes lenker til andre hjemmesider mm.

Kommentar: Etter at systemet er godt innarbeid kan det bli slik at en samlet portal vil kunne medføre mer effektiv forvaltning og noe avbyråkratisering, og føre til reduserte antall skriftlige og muntlige henvendelser som kommunene må besvare over tid.

6.6 Rapportering og dokumentasjon

I dag rapporterer kommunene ulike informasjon inn i KOSTRA. For utmarksforvaltning gjelder dette saker etter motorferdselloven, friluftsløven mfl.

Faggruppen anbefaler at kommunene skal rapportere all sin forvaltningsvirksomhet i utmark, inkludert de nye oppgavene, til KOSTRA.

Kommentar: Det må gjøres en mere nøyaktig vurdering over hva som er relevant å rapportere inn i KOSTRA. Spesielt i forhold til hva som er positiv informasjon for brukerne, og ikke informasjon som kan brukes negativt av forvaltningen i ulike sammenhenger.

6.7 Naturoppsyn

Etter lov om statlig naturoppsyn; skal SNO føre kontroll med overtredelser av flere lover i utmark, og kan drive veiledning og informasjon i tillegg til skjøtsel og registrering mm.

Naturoppsyn i utmark utføres i dag av flere aktører, bl.a kommunene, politiet, fjelltjenesten, fjelloppsynet til fjellstyrene og SNO. SNO kjøper oppsynstjenester av flere av disse.

Faggruppen har fått tilbakemelding om at samarbeidet om tjenestekjøp har fungert tilfredsstillende, og at det operative samarbeidet gjennom tjenestekjøp er i positiv utvikling. Faggruppen er likevel av

den oppfatning at tre naturoppsynsordninger på statens grunn er en uhensiktsmessig organisering vurdert opp mot samlet ressursbruk. De mener at det er potensiale for forenkling for brukerne. Hovedaktørene er fjelltjenesten, som i Finnmark er lagt under SNO, fjelltjenesten i Nordland og Troms, fjelloppsynet til fjellstyrene og SNO.

Faggruppen mener at på bakgrunn av gode erfaringer fra Finnmark bør fjelltjenesten overføres til SNO i Nordland og Troms.

For statsallmenningene i Sør – og Midt Norge er det også to oppsyn: SNO og fjelloppsynet. En overføring av fjelloppsynet til SNO får økonomiske konsekvenser for fjellstyrene, og faggruppen mener at en slik ordning ikke kan vurderes isolert fra resten av forvaltningen av statsallmenningene.

Faggruppen foreslår følgende:

- Det bør utvikles en tydeligere rollefordeling mellom SNO og forvaltningsmyndighetene ved at forvaltningsmyndighetene får tydeligere ansvar og mere myndighet til å prioritere kan-oppgavene.
- Fylkesmannen har ansvaret for koordinering av bestillinger fra samtlige forvaltningsmyndigheter. SNO utfører kan-oppgaver etter bestilling fra fylkesmannen.
- SNO bør ha ansvar for oppsyn og kontroll i utmarksområder, blant annet med sikte på å forebygge miljøkriminalitet (skal-oppgaver).
- SNO bør ha en sterkere regional organisering, og dette leddet bør være part i bestillingsdialogen med fylkesmannen. Det bør utredes nærmere om mulige løsninger på regionalt nivå.
- De offentligrettslige oppsynsoppgavene som ligger under fjelltjenesten, bør overføres til SNO, jf sammenslåingen av Fjelltjenesten i Finnmark og SNO.
- I forbindelse med en foreslått gjennomgang av fjelloven i pkt 6.8 bør de offentligrettslige oppsynsoppgavene som Fjelloppsynet utfører i medhold av fjelloven, vurderes lagt til SNO.

Faggruppen mener at disse tiltakene vil bidra til en vesentlig forenkling av organiseringen av naturoppsynet, at forvaltningsmyndighetens ansvar klargjøres og at bestillingsdialogen forenkles.

For brukerne blir det ett oppsyn å forholde seg til.

Forslagene kan få negative konsekvenser for fjellstyrenes driftsgrunnlag. Det må gjøres en utredning av disse konsekvensene som en del av et framtidig beslutningsgrunnlag.

Kommentar: Over 40 % arealene i Midtre Gauldal er statsallmenninger som forvaltes av 3 fjellstyrene sammen med Statskog som grunneier, allmenningesstyret mfl. Det er derfor av avgjørende betydning at det eksisterer økonomisk grunnlag for fortsatt drift. I og med at 50 % av oppsynsutgiftene til fjelloppsynet blir refundert, er det viktig at disse ordningene videreføres. Kommunen kan derfor ikke være enig i at fjelloppsynets virke blir lagt til SNO. Faggruppen skriver at forslaget kan få økonomiske konsekvenser for fjellstyrene. Kommunen mener at dette må utredes og avklares før organiseringen av oppsynet blir endret.

6.8 Statsallmenninger

Faggruppen konstaterer at det er et komplekst forvaltningssystem på statsallmenningene, med Statskog som grunneier og fjellstyrene som rettighetshavernes forvaltningsorgan i mange viktige bruksrettsspørsmål.

Faggruppen vurderer å overføre offentligrettslige oppgaver i statsallmenningene som i dag er tillagt Statskog og fjellstyrene til kommunene.

De privatrettslige bruksrettighetene i allmenningene ligger fast og vil ikke berøres av faggruppens forslag.

Faggruppen anbefaler at det settes i gang et særskilt lovarbeid for å revidere forvaltningen av statsallmenningene. Dette arbeidet bør ta sikte på å avklare ansvars- og oppgavefordelingen mellom forvaltning etter fjellov og allmenningslov, og kommunal utmarksforvaltning etter gjeldende lovverk. Disse punktene bør vurderes:

- Statskogs offentligrettslige myndighetsoppgaver etter fjelloven.
- Fjellstyrenes offentligrettslige forvaltningsoppgaver etter fjelloven.
- Fjellstyrenes offentligrettslige oppsynsoppgaver etter fjelloven.
- Det bør foretas en gjennomgang av ansvarsfordelingen mellom Statskog og fjellstyrene (disponering av grunn og forvaltning av bruksretter).
- Allmennhetens tilgang til jakt og fiske i statsallmenning, spesielt når det gjelder villreinjakt og småviltjakt med hund.

Kommentar: Statsallmenningene er belagt med allmenningsretter som i objektiv forstand er rettsregler som gjelder for allmenningen. Bruksrettene er subjektive og ligger til en krets som er forskjellig alt etter hvilken bruk det gjelder. En del retter er personlige og tilkommer alle innbyggere i et bestemt distrikt, mens andre rettigheter er reelle rettigheter knyttet til fast eiendom som har rett til bruk i allmenningen.

Det kan etter dette sies at allmenningene er strekninger hvor et eller flere bygdelag i kraft av fjelloven har bruksrett. Det karakteristiske for allmenningsforhold er bruksretten, og at denne utvider seg etter som bygdelagets behov utvikler seg. De viktigste bruksrettene er: retten til seter og beite, retten til ved og virke, jakt og fiske. Disse allmenningsrettene inntar en slags mellomting mellom eiendomsrett og begrensede bruksretter på private eiendommer. Det er derfor slik at:

Kretsen av bruksberettigede og bruksrettene innhold når det gjelder jordbrukstilknyttede rettigheter ikke berøres av endret kommunestruktur eller forenkling av utmarksforvaltningen.

Allmenningsgrensen og området den ligger til, beskriver hvem som er innenbygdsboende og har rett til for eksempel villreinjakt. Det er derfor viktig at Kgl. Res 24. juli 1964 videreføres. Denne definerer innenbygds for jakt (unntak pkt 3) og fiske til kommunegrensene slik de så ut i 1956.

Dagens kommunegrenser må derfor gjøres gjeldende som definisjon for innenbygdsboende i forhold til jakt på elg, hjort, dådyr, rådyr og bever og jakt på rovvilt.

Kommunen kan ikke se at det baster med å endre på dagens fjellstyrestruktur for kommunestrukturen er avklart.

Dagens struktur må derfor opprettholdes inntil videre. Det er opplagt at bruksrettene må forvaltes lokalt av personer som har tilstrekkelig kompetanse for å kunne ivareta rettighetene. Det må til et omfattende lovarbeid for å endre på dette. Kommunen kan ikke se at dette kan gjennomføres på kort sikt. Kommunen er kjent med at det er en rekke feil i rapporten som berører statsallmenningene. Kommunen er tilfreds med at Norges fjellstyresamband tar tak i disse forholdene. Kommunen er ikke tilfreds med at oppgaver som i dag gjøres lokalt kan bli sentralisert. Dette strider mot regjeringens ønske om å overføre myndighet til lokaldemokratiet.

6.9 Kunnskap om naturressurser

I faggruppens møter med miljø- og landbruksorg. er det påpekt at mangel på kunnskap om naturtilstand er en vesentlig årsak til konflikter i utmarksforvaltningen. Kravet til kunnskapsbasert forvaltning har fått sterk forankring i lovverket. Til tross for dette kan mangel på kunnskap fortsatt være årsak til konflikter.

Faggruppen foreslår:

En nasjonal kartlegging av naturverdier og naturmangfoldet i Norge bør fullføres.

Kommentar. Ingen merknad.

6.10 Uskiftet bo og fragmenterte eierforhold

Mange eiendommer eies av flere i fellesskap etter uoppgjorte dødsbo. Kommuner og andre kan oppleve det som krevende å finne riktig eier når det skal varsles om ulike tiltak. Faggruppen mener at uklare eierforhold begrenser mulighetene for en forenkling av utmarksforvaltningen. Dette kan også være en utfordring i andre sammenhenger. Det anbefales at det arbeides videre med spørsmålet om opprydding i eierforholdene i utmarka. Mulige tiltak kan være at det blir oppnevnt en person som får fullmakt på vegne av alle eierne eller det settes en tidsfrist for skifte av dødsbo.

Kommentar: Kommunen er enig i at de kan settes en tidsfrist for skifte av dødsbo. Dette har også fordeler i andre sammenhenger som for eksempel ved overdragelse av landbruksseiendommer med boplikt, der alle eierne i et felleseie vil få boplikt. Dette er ikke hensiktsmessig.

6.11 Mer tydelig og samordnet nasjonal politikk i utmarka

Den nasjonale politikken i utmarka er sektorbasert, og ulike organer overlapper hverandre. Tilbakemeldinger tilsier at manglende avklaring på nasjonalt nivå fører til konflikter skyves nedover i forvaltningssystemet. Dette gjør utmarksforvaltningen i kommunene lite effektiv. Faggruppen mener at det bør utformes en tydeligere politisk strategi for den nasjonale utmarkspolitikken.

Faggruppen mener at:

- Regjeringen bør utforme en mer tydelig nasjonal utmarkspolitik. Dette må gjenspeiles i lovgivningen som omhandler utmark.
- Ansvar for dette bør ligge hos KMD som har ansvaret for kommunene.
- Faggruppen anbefaler at den kommende versjonen av «De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging» blir mer presis med hensyn til kommunenes prioriteringer i utmarksforvaltningen.

Kommentar: Ingen merknad.

6.12 Det bør oppnevnes et lovutvalg for utmark

Etter faggruppens oppfatning er det behov for en mer grunnleggende gjennomgang av utmarksforvaltningen. Denne er underlagt et komplekst lovregime med et stort antall sektorlover. Dette betyr at lovene ikke alltid er blitt sett i sammenheng med tilgrensende lover. Dette bidrar til fragmenterte system som vist i andre avsnitt.

Faggruppen foreslår:

- Det bør oppnevnes et utvalg som får i oppdrag p foreta en samlet gjennomgang av offentligrettslige lover og forskrifter innen utmarksforvaltningen. Formålet med en slik gjennomgang er at det legges et lovmessig grunnlag for en langt mer samordnet og effektiv forvaltning av utmarka.

Kommentar: Kommunen mener at det kan være tilstrekkelig med en gjennomgang for å skape harmonisering og samordning av lover og rettsregler uten at det foretas større og mer inngripende endringer i lovgivningen. Dette kan gi tilfredsstillende nok resultat i forhold til å skape en bedre harmonisering og forenkling for både forvaltningen og brukerne.

6.13 Tiltak- en oppsummering

Her følger en skjematisk oversikt over alle foreslåtte tiltak, kategorisert etter om det er behov for lovendring eller ikke og hvilket departement som er ansvarlig.

Kommentar: Oppstillingen er oversiktlig, ellers ingen merknad.

ANDRE, NYE TILTAK – FORSLAG FRA KOMMUNEN

Bakgrunn

Midtre-Gauldal Kommune ved kommunestyret gjennomførte i 1994 i sak 35/94 en plansak etter Plan- og bygningsloven mtp opprettelse av faste traseer for motorferdsel i utmark på snø. Disse brukes i dag i kommunens saksbehandling i dispensasjonsgivningen.

Kommunen ønsker å opprette en ordning slik at de som har seter eller fritidshusvære knyttet til de ulike traseene kan kjøre snøscooter til sine eiendommer etter sommeråpne veger uten at det er nødvendig med kommunalt løyve som dispensasjon for formålet med transporten. Det må være tilstrekkelig med grunneiers tillatelse i disse tilfellene. Dette vil bety en stor forenkling for brukerne våre, og det ville vært noe som brukerne ville ha stor forståelse for.

Kommunen er usikker på om det lar seg gjøre å etablere en løype for rekreasjonskjøring. Dette ble ikke utredet videre når forsøksprosjektet ble stoppet.

Kommentar: Det er stor forskjell på utfordringene mht motorferdsel i utmark fra kommune til kommune. Mange kommuner langs kysten har ikke vesentlig vinterføre med snø, og mange innlandskommuner har fritidsbebyggelse spredt utover langs et utall sommeråpne veier. Kommunene må gis mulighet til å forvalte motorferdsel i utmark i medhold av plan- og bygningsloven, slik at regelverket blir tilpasset den enkelte kommunes behov. Det må heller ikke bli slik at alle kommuner må lage rekreasjonsløyper som er åpne for alle. Dette må bli opp til den enkelte kommune. Det er opplagt at det finnes metoder for å gjøre denne ressurskrevende jobben mere rasjonell, og i samarbeid med grunneierne.

Økonomiske konsekvenser

Dersom kommunene får tillagt nye oppgaver, vil dette selvfølgelig kreve nye ressurser til saksbehandling.

Dette er ikke utredet hva dette vil bety av nye økonomiske utredninger for kommunene.

Ut fra de forslagene som foreligger kan det fort estimeres at det for Midtre Gauldal kommune kan bety vesentlige nye lønnskostnader, spesielt med tanke på at kommunen består av over 40 % statsallmenninger, og at det i disse områdene eksisterer vesentlige med næringsmessig drift innenfor landbrukssektoren.

Konklusjon.

Midtre-Gauldal Kommune er åpen for å delta i en dialog om overføring av nye oppgaver mtp utmarksforvaltning. Herunder må det også avklares hva dette betyr av økonomiske uttelling for kommunen. Dette kan likevel ikke skje før en ny kommunestruktur er avklart.

Det forutsettes at regjeringen informerer alle berørte kommuner som har statsallmenninger om at kretsen av bruksberettigede, og bruksrettens innhold når det gjelder de jordbrukstilknyttede rettighetene, ikke berøres av endret kommunestruktur.

Rådmannens innstilling

Midtre-Gauldal Kommune ser at det innenfor enkelte områder kan være hensiktsmessig å gjøre enkle grep for å få endret utmarksforvaltningen, og gjøre den mere enhetlig, forståelig brukervennlig for brukerne.

NPM - utvalget slutter seg til konklusjonen og de kommentarer som framkommer i saksutredningen.